

P. DIEUDONNÉ

Rechercheur De Klerck en het doodvonnis

Deel 1 in de *De Klerck*-serie

E-Pulp Publishers

Opgedragen aan Albert Cornelis Baantjer,
zonder wie dit boek nooit was geschreven.
Dit is mijn eerbetoon aan de grootmeester.

Rechercheur De Klerck en het doodvonnis is een uitgave van
uitgeverij E-Pulp Publishers
© 2019 Paul Dieudonné & E-Pulp Publishers
Omslagontwerp & lay-out: Jan van den Boogaart
Omslagbeeld: Dion Doornik | Pixabay.com
ISBN: 978-94-92715-39-5 (paperback)
ISBN: 978-94-92715-40-1 (e-book)
NUR 331

www.e-pulp.nl
www.rechercheurdeklerck.nl

Alle personen in dit boek zijn fictief. Enige gelijkenis met
bestaande personen berust op toeval.

1.

Rechercheur Lucien de Klerck kwam moeizaam overeind achter zijn met paperassen overladen bureau. Hij moest even de benen strekken, zich uitrekken. Het was bijna tien uur. Nog een uur en de late dienst zat erop. Hij had een groot deel van de werkdag zittend doorgebracht.

Met de handen op de rug tuurde De Klerck uit het raam. Hoewel de kalender aangaf dat de lente moest zijn begonnen, was daarvan weinig te merken. Het leek eerder herfst. Regen droop over het glas. Lichtjes glinsterden in de plassen op straat. De anders zo kleurrijke appartementen aan de overzijde van de Delftsevaart lagen verborgen achter een grauwwaas waaruit slechts enkele verlichte ramen blonken.

Nog voor zijn dienst begon, hadden zijn collega's een vermeende insluiper en kluizenkraker aangehouden, een man naar wie ze bijna een maand hadden gezocht. In een kantoorpand van een financiële dienstverlener had een verborgen, ultramoderne beveiligingscamera de dief betrapt. De vrouw van de eigenaar, die op zakenreis was, had het misdrijf nog dezelfde avond ontdekt en aangifte gedaan.

Er was niet veel meegenomen. De zaak was te onbeduidend om een onderzoek te rechtvaardigen. Maar de beelden waren te goed om links te laten liggen. Een rechercheur van De Klercks eenheid meende de dader op de beelden aan zijn markante kop en tatoeages te herkennen. Ook de rugtas kwam bekend voor.

Jacco Fonk was een voormalige informaticastudent die aan lagerwal was geraakt. In de afgelopen uren hadden ze hem verhoord. Wat De Klerck vooral wilde weten, was hoe Fonk zonder breken was binnengekomen waardoor er formeel geen sprake was van inbraak, maar van insluiping. Van de buitendeur circuleerde onder de personeelsleden een groot aantal sleutels. De kamer van de eigenaar vormde echter een raadsel. De enige sleutels waren in bezit van hem en zijn echtgenote.

De insluiper was de afgesloten kamer binnengetreden zonder braak, had enkele voorwerpen gestolen, en had daarna de deur

weer op slot gedraaid. Het gekste gebeurde daarna. Met een breekijzer had hij de deur alsnog opengebroken, zodat het voor iedereen zichtbaar was wat er was gebeurd. Geen enkele crimineel deed dat... tenzij hij wilde verhullen hoe hij was binnengekomen. Het stond buiten kijf dat hij over geen van de twee sleutels beschikte. De verdachte had zijn geheim echter niet prijsgegeven.

De Klerck deed een pas achteruit en zag zichzelf weerspiegeld in het glas. Zijn gezicht, gebruind door het buitenleven, zag vermoeid.

Hij liet zijn hand glijden over zijn stoppelige kin. Hoe kon hij Fonk zover krijgen dat hij zijn geheim met hem deelde? Had hij over beide sleutels beschikt? Of was het een of ander foefje? De doorzoeking van Fonks appartement had geen bewijs voor het een of ander opgeleverd. De inrichting leek meer op de kamers van een whizzkid, met computers, printers en andere hoogwaardige apparatuur.

Rechercheur De Klerck liet zijn blik door de natte straat beneden hem dwalen. Hoewel hij vermoeid was, hield hij van de late uurtjes, als de stad tot rust kwam en door de veelkleurige lichtjes een welhaast sprookjesachtige glans kreeg. Om die transformatie optimaal te ervaren, moest je niet in dit deel van de stad zijn. Rotterdam was op z'n mooist op of aan de Nieuwe Maas.

Straks zou hij de watertaxi naar huis nemen. Hij was pas echt in zijn element als hij deining onder zich voelde. Zijn vader was binnenschipper geweest. Zijn moeder had hem in het krappe slaapvertrekje op de wereld gezet. Toen hij oud genoeg was, was het gangboord zijn speelterrein geweest. Kennis van de scheepvaart was hem als politieman menige keer van pas gekomen.

De deur achter hem ging open. Klaver kwam binnen met een blikje cola.

Ruben Klaver was een van de jongste aanwinsten in de oude havenstad. Een gespierde, donkerblonde jongen met een spoechtige neus, een onstuimig karakter en een gezond stel hersens. Hij zou nog eens uitgroeien tot een eersteklas spurder. De Klerck kon het goed met hem vinden.

De jonge rechercheur schoof achter zijn bureau. Hij keek onzeker

naar zijn oudere collega op.

‘Hoe lang kennen we elkaar nu?’ vroeg hij. ‘Drie maanden?’

‘Zoiets zal het zijn.’

‘Weet je wat ik vreemd vind?’

‘Nou?’

Ruben Klaver maakte een onzeker gebaar.

‘Dat ik nog steeds niet weet waar jij nou eigenlijk woont. We praten hoofdzakelijk over ons werk en de zaken die we onder handen hebben. Je werkt al vijftien jaar in Rotterdam. Ik heb aan collega’s gevraagd waar je woont, maar niemand schijnt een duidelijk antwoord te kunnen geven.’

De Klerck draaide zich glimlachend om. Hij liet zich op zijn bureaustoel zakken.

‘Annie en ik,’ begon hij, ‘zijn niet zo honkvast. Door de jaren heen zijn we vaak verhuisd. We wonen nu hier, dan weer daar. Altijd binnen een straal van vijftig kilometer van hartje Rotterdam. Zo leer je de omgeving pas goed kennen. En jij? Waar wonen jullie?’

Ruben Klaver trok het blikje open.

‘Toen we trouwden, kochten mijn vrouw en ik een huis in Waddinxveen. Er is een uitstekende verbinding met de stad.’

‘Komen jullie uit Waddinxveen? Oorspronkelijk, bedoel ik.’

De jonge rechercheur schudde zijn hoofd.

‘Josina, mijn vrouw, is geboren in Friesland. Ik kom uit Dieren, op de Veluwe. Mijn ouders leerden elkaar kennen in de fiet-senfabriek daar. Op mijn tiende kreeg ik mijn eerste racefiets. Tijdens de Fietselfstedentocht heb ik Josina ontmoet. Ik was zeventien, zij een jaar jonger. Ze stond hulpeloos langs de weg met een lekke band.’

De Klerck glimlachte.

‘Jij was haar redder in nood... de ridder op het witte, eh... stalen ros?’

Ruben Klaver grinnikte. ‘Ze is nooit meer van me afgekomen.’

Hij zette het blikje aan zijn lippen en nam een flinke teug. Toen viel zijn blik op zijn computermonitor.

‘Hier, moet je horen,’ sprak hij opgewonden. ‘Commissaris Hakkel heeft een nieuw bericht op ons intranet gezet. Er worden wc-

rollen vermist. Het is hem opgevallen dat de rollen de laatste tijd in hoog tempo opraken. Dat is door de administratie bevestigd. De bureauchef vermoedt dat iemand ze meeneemt. Hij roept degene op zich bij hem te melden. Als dit niet stopt, zal er een officieel onderzoek ingesteld worden.’ Klaver keek zijn oudere collega grijnzend aan. ‘Wie zou er op de eigen huishoudrekening willen besparen?’

‘Wordt er meer vermist? Zeep? Printerpapier? Pennen?’

‘Dat staat er niet.’

Rechercheur De Klerck haalde nonchalant de schouders op.

‘Als het bij een paar rollen toilet papier blijft, zou ik me er niet druk over maken.’

‘Misschien zat Hakkel zelf op de plee te schijten toen hij ontdekte dat ze op waren,’ dacht Klaver hardop, in de lach schietend.

‘Dan heb je wel een echt probleem. Of misschien is zijn eigen secretaresse aan de schijterij. Zij heeft zich vanmiddag ziek gemeld.’

De Klerck reageerde niet. Hij keek toe hoe zijn assistent de cola naar binnen klokte. Hij had het niet zo op de grove grappen waarmee zijn collega’s zich dikwijls vermaakten. De rollenaffaire zou nog een hoop hilariteit op het bureau geven. Hoe had de commissaris gedacht de dief te betrappen? Door iedereen bij de uitgang te fouilleren? Door zelf te patrouilleren? Of door zijn medewerkers in de wc’s te schaduwen? En als dat niet hielp, wat dan? Gingen de rollen op rantsoen? Ieder een rolletje per week?

Ruben Klaver hield het colablikje ondersteboven en liet de laatste druppels in zijn keel vallen. Met een verlekkerde zucht liet hij het metaal zakken. Zijn krachtige vingers knepen het blik fijn, voordat hij het in de prullenbak liet vallen.

Het was twintig over tien.

De telefoon op Klavers bureau rinkelde. De jonge rechercheur nam op en luisterde. De Klerck zag hem knikken en zeggen dat hij eraan kwam.

‘Wat is er?’ vroeg hij nadat Klaver het toestel had teruggelegd.

‘De wachtcommandant. Hij vraagt waarom jij niet bereikbaar bent. Jouw smartphone staat weer eens uit. Er staat namelijk beneden in de hal een deftige heer die jou wil spreken.’

De heer die hem aan de balie opwachtte, droeg een zwarte gleufhoed die zijn ogen overschaduwde. De Klerck zag dat hij atletisch was gebouwd. Hij leek achter in de veertig. Hij droeg een zwarte wollen mantel waarop regendruppeltjes glinsterden. De franjes van een witte sjaal hingen uit de jas naar beneden. Het viel de Rotterdamse speurder verder op dat hij een volle snor had. ‘Goedenavond,’ groette De Klerck vriendelijk. ‘U wilt mij spreken?’

In de donkere ogen sluimerde een waakzame blik. Wat schuchter kwam de man naderbij. Hij had regelmatige gelaatstrekken, zonder opvallende kenmerken.

‘Bent u rechercheur De Klerck?’ vroeg hij weifelend. ‘Bent u degene die de veronderstelde inbraak aan de Eendrachtsweg onderzoekt?’

‘U bedoelt de insluiper bij GreenDreamInvest?’

‘Die bedoel ik, ja,’ zei de man, tevreden knikkend. ‘Mij is ter ore gekomen dat u iemand hebt aangehouden. Ik moet u daarover dringend spreken. Het is belangrijk, het kan niet wachten.’

De Klerck knikte begrijpend.

‘Loopt u dan maar even mee naar een aangiftekamer. Daar kunnen we in alle rust praten.’

Hij ging de late bezoeker voor. In aangiftekamer 1 bood hij hem een stoel aan. Zelf nam hij achter de desk plaats.

‘Goed, om te beginnen, met wie heb ik het geoegeen?’

De bezoeker knoopte de mantel open. Eronder droeg hij een parelgrijs colbertje met een wijnrode stropdas. In het knoopsgat van de rechter revers stak een witte anjer, enigszins geplet door de mantel. Zijn hand bewoog zich naar de rand van de hoed, maar kennelijk bedacht hij zich en liet zijn hand weer zakken.

‘Mijn naam is Bovend’Eerd. . . Bart Bovend’Eerd.’

Uit de rechterzak van zijn colbert viste hij een kaartje op en overhandigde dat. Tot zijn verrassing zag De Klerck dat het een bibliotheekpas was.

‘Voor de juiste spelling, ziet u. Een apostrof in de naam is hoogst ongebruikelijk, maar ik sta op de correcte spelling. Let ook op de dt op het eind.’

Rechercheur De Klerck gaf de pas met een glimlach terug.

‘De spelling is mij bekend,’ zei hij. ‘Vier weken geleden was uw vrouw hier. U bent de eigenaar van GreenDreamInvest, de vermogensinvesteerder. Uw echtgenote deed aangifte omdat u...’

Bart Bovend’Eerdts viel hem glimlachend in de rede.

‘Omdat ik op zakenreis was. Ach ja, dat is natuurlijk zo. U hebt Kiki gesproken. Ja, dan kent u de juiste spelling al. Ja, GreenDreamInvest is mijn firma. Een familiebedrijf. Mijn vader begon er dertig jaar geleden mee. Hij richtte zich op industrieel vastgoed. Toen de crisis tien jaar geleden begon, besloot ik het roer om te gooien. Ik veranderde de bedrijfsnaam. Met GreenDreamInvest willen wij de groene droom werkelijkheid maken. We investeren in windenergie, zonneparken, noem maar op.’

‘Een lucratieve business?’

‘Ja,’ zei hij aarzelend. ‘Onze klanten krijgen een fors rendement.’

De Klerck glimlachte.

‘Maar...?’

Met een wijsvinger masseerde Bovend’Eerdts zijn snor.

‘Nieuwe klanten werven wordt lastiger,’ gaf hij toe. ‘De laatste tijd is er meer concurrentie. Prijzen zakken, marges nemen af. We hebben een aantal tegenvallers moeten incasseren. Investeerders trokken zich terug.’

De Klerck keek hem schuins aan.

‘U hebt personeel moeten ontslaan?’

Bovend’Eerdts knikte gelaten.

‘Helaas... een noodzakelijke afslanking. Snoei een fruitboom en hij levert betere vruchten op. De prognoses zijn goed, nu de gaskraan in Nederland dichtgaat. De energietransitie is een trending topic. Iedereen is zich ervan bewust dat er iets moet gebeuren, maar veel mensen weten niet hoe. Wij, als professionals, springen in dat gat.’

De Klerck knikte, zichtbaar onder de indruk.

‘Een maand geleden was er in uw kantoor een insluiper.’

Bart Bovend’Eerdts liet een diepe zucht ontsnappen. Hij masseerde zijn snor.

‘Een onfortuinlijke vergissing.’

‘Een vergissing?’

‘Hebt u het dossier al aan de officier van justitie overgedragen?’

Rechercheur De Klerck schudde zijn hoofd.

‘De zaak is nog niet gesloten,’ zei hij voorzichtig. ‘We hebben al wel een verdachte aangehouden. Hij heeft nog geen bekentenis afgelegd. De beelden die uw vrouw ons heeft gegeven, moeten genoeg zijn voor een veroordeling.’

Bovend’Eerdts strekte zijn rug.

‘Ik wil dat de zaak wordt geseponereerd. Geen vervolging. Ik ken de officier van justitie persoonlijk. Ik zal hem bellen en het uitleggen.’

‘Wat wilt u uitleggen?’ vroeg De Klerck, lichtelijk verbaasd.

‘Dat het een misverstand is,’ antwoordde de zakenman. ‘Er is niets gestolen, niets van waarde tenminste. Ik ben hier om uw verdachte vrij te krijgen, al is dat het laatste wat ik doe. Ziet u, het zit zo...’ De zakenman masseerde weer zijn snor. ‘Hoe zal ik beginnen? Het was een weddenschap. Een weddenschap die ik met een vriend sloot. Ik ontving hem op kantoor. Na afloop stonden we buiten te praten toen hij zich plots voorover boog. Hij wees naar de deur. Dat slot, zei hij, is niet deugdelijk.’

De Klerck trok zijn wenkbrauwen iets op.

‘Niet deugdelijk?’

Bart Bovend’Eerdts knikte. ‘Dat waren zijn woorden. Ik stond perplex. Hij beweerde dat een moderne inbreker zich niet liet tegenhouden door zo’n knullig voordeurslot, zoals hij het noemde. Hij beweerde dat hij iemand kende die moeiteloos binnen zou komen.’

‘En die iemand was Fonk?’

Bovend’Eerdts trok de schouders op.

‘Wie hij in gedachten had, deelde hij niet. Ik dacht dat het bluf was, grootspraak. Hij ging nog wat verder. Hij zei dat zijn expert het slot zelfs zou kunnen openen zonder het te forceren, zonder een spoortje achter te laten.’

‘Zonder sleutel?’

‘Zonder een van de sleutels die ik en mijn medewerkers hebben. Natuurlijk geloofde ik er niets van.’

‘En u sloot een weddenschap?’

Bart Bovend’Eerdts knikte.

‘Precies. Daarom liet ik ook die verborgen camera op mijn kamer

installeren. Ik vergat mijn vrouw over de sportieve uitdaging te vertellen. Daarna heb ik niet meer aan de weddenschap gedacht, tot mijn vrouw mij belde en me informeerde dat er 's avonds iemand heimelijk ons kantoorpand had betreden.'

De Klerck knikte bevestigend.

'Omdat hij op de beelden van de verborgen camera stond.'

'Juist.'

'Uw vrouw wist dus wel dat u die camera had geplaatst?'

Bart Bovend'Eerdts knikte glimlachend. Hij wreef weer over zijn snor.

'Dat is een moderne, die automatisch een bericht verstuurt als hij opneemt. Mijn vrouw kreeg dat bericht binnen op haar smartphone en nam poolshoogte. Ziet u, het is een misverstand. Er was zelfs volgens de wet geen inbraak. Uw verdachte zit onschuldig vast. Ik sta erop dat u hem vrijlaat. Ik ga hier niet weg, tot u dat hebt gedaan.'

'Wilt u dan niet weten hoe de verdachte kon binnenkomen?'

Bart Bovend'Eerdts haalde achteloos de schouders op.

'Doet dat ertoe? Ik heb vandaag nog beide sloten laten vervangen door sluitwerk van de allerhoogste kwaliteit. Als uw verdachte het wenst, kan hij me vertellen hoe hij binnenkwam.'

'Wie is de meneer met wie u die weddenschap sloot?'

Bart Bovend'Eerdts antwoordde niet onmiddellijk. Hij wreef over zijn voorhoofd, waarbij de hoed wat naar achteren schoof.

'Hij wil niet dat zijn naam in dit verband wordt genoemd.'

Rechercheur De Klerck keek de zakenman met opgetrokken wenkbrauwen aan.

'Waarom niet?'

'Omdat het een politiezaak is. Hij moet aan zijn zakelijke belangen denken. Hoe dan ook, er is sprake van een onfortuinlijk misverstand. Ik zal niet accepteren dat een onschuldige nodeloos een nacht onder dit dak moet doorbrengen. Laat hem vrij, per direct!'

Ruben Klaver zat nog achter zijn bureau in de onderzoekkamer. De wijzers van de klok stonden beide bijna bovenaan.

'Nog niet naar huis?' informeerde De Klerck. 'Onze dienst zit er

allang op.’

De jonge rechercheur schudde zijn hoofd. Hij gebaarde naar zijn computer. ‘Ik wil eerst dit af hebben. Wie heb je gesproken?’

De Klerck gaf een uitgebreid verslag.

‘En? Heb je hem laten gaan?’

‘Fonk? Dat was ik eerst niet van plan. Ik heb zelden iemand meegemaakt die zo volhardend is als Bart Bovend’Eerd. Hij had advocaat moeten worden. Hij bleef hartstochtelijk herhalen dat Fonk moest vrijkomen. Er was niets gestolen, het was een weddenschap, hij trok de aangifte van zijn vrouw terug.’

‘Merkwaardig,’ zei Klaver.

‘Uiteindelijk dreigde hij de officier van justitie te bellen.’

‘Je hebt Fonk dus wel vrijgelaten?’

De Klerck gaf niet direct antwoord. Hij slofte naar zijn bureau en plofte op zijn stoel.

‘Ik vond het beter gehoor te geven aan zijn wens,’ gaf hij toe. ‘Ik heb Fonk uit zijn cel laten halen. Een halfuur geleden zijn hij en Bovend’Eerd gezamenlijk het bureau uitgewandeld. Als de beste vrienden.’

Ruben Klaver keek zijn collega verbijsterd aan.

‘Het is toch niet te geloven,’ riep hij smalend. ‘Dat je je zo hebt laten inpakken. Had ik van jou niet verwacht. Een weddenschap? Belachelijk.’

De Klerck glimlachte beminnelijk.

‘Dat verhaaltje geloofde ik ook voor geen moment. Waarom zou Jacco Fonk blijven zwijgen als het alleen maar een weddenschap betrof? Had hij dat meteen toegegeven, dan had hij al veel eerder op vrije voeten kunnen zijn.’

‘Misschien was Fonk daarover door niemand ingelicht,’ opperde Klaver.

De Klerck wreef nadenkend over zijn stoppelige kin.

‘Dat zou kunnen. Weet je wat ik vreemd vind? De insluiping vond plaats toen Bovend’Eerd op zakenreis was. Ik kan me niet voorstellen dat Kiki Bovend’Eerd, zijn vrouw, hem niet meteen op de hoogte stelde. Als hij haar vervolgens had ingelicht, had zij dat misverstand een maand geleden reeds uit de wereld kunnen helpen.’

Klaver keek hem verrast aan.

‘Vreemd, inderdaad.’

‘Het was ook veelzeggend dat Bovend’Eerdts niet de naam wilde noemen van degene met wie hij de weddenschap aanging. Ik durf te wedden dat die persoon helemaal niet bestaat.’

‘Je bedoelt dat hij is bedacht om Jacco Fonk vrij te krijgen?’

‘Juist.’

Klaver keek hem belangstellend aan.

‘Er klopt dus helemaal niets van zijn verhaal. Toch heb je Fonk laten gaan.’

‘Ja.’

‘Waarom?’

‘De zaak is te onbeduidend. Nu de enige belanghebbende geen vervolging wenst, zal de officier van justitie de zaak nooit doorzetten. Als ik Fonk hier langer had gehouden, was dat enkel om mijn persoonlijke nieuwsgierigheid te bevredigen.’

‘Wat zou erachter kunnen zitten?’ vroeg Klaver.

‘Daarnaar kunnen we slechts gissen. Misschien was het een insluiping in opdracht van een zakelijke rivaal. Misschien is de opdrachtgever een oud-medewerker van Bovend’Eerdts. Zo kan Fonk aan een sleutel zijn gekomen.’

Ruben Klaver hield zijn handen vertwijfeld omhoog.

‘Maar waarom dan hem vrijpleiten?’

Rechercheur De Klerck haalde de schouders op.

‘Wellicht omdat Bovend’Eerdts het met die rivaal al in de minne heeft geschikt. Vrijlating van Fonk in ruil voor...’

Hij stakte. De telefoon van Klaver rinkelde.

De jonge rechercheur nam op en luisterde. Zijn gezicht trok bleek weg. Hij legde zijn mobiel neer.

‘Dat was de wachtcommandant weer,’ zei hij. ‘Er hangt een dode aan de Erasmusbrug.’

2.

Door het late uur was het rustig in de stad. Zonder oponthoud reed De Klerck de rechercheauto in minder dan twee minuten naar de rivier. Het gedeelte van de brug bestemd voor fietsers en voetgangers, bij de opgangen naar de brug, was afgezet. Autoverkeer kon evenwel ongehinderd door.

Een ambulance met zwaailicht stond op het Willemsplein. Gelukkig was het droog geworden, maar er stond een stevige wind.

De agent bij het afzetlint was jong. Hij had een bol, vlezig gezicht. De klep van zijn politiepetje zweefde in een fraaie boog, als een afdakje, boven zijn ogen. Hij zag asgrauw.

‘Mijn eerste zelfmoord,’ stamelde hij.

‘Is het zelfmoord?’

De agent knikte.

‘Een voorbijganger zag het gebeuren, een minuut of zes geleden. Hij vertelde me zijn verhaal. De zakenman, zei hij, klom op de reling en liet zich achterover tuimelen. De getuige zag pas daarna het koord dat aan de leuning was vastgemaakt en het bungelende lichaam eronder. Een grote schok.’

De Klerck gebaarde.

‘Waar is die ooggetuige nu?’

‘Hij werd onwel. Hyperventilatie en shock. Ik heb de ambulance laten komen.’

‘Is het dan zeker dat hij dood is?’

‘H-hoe bedoelt u?’ vroeg de agent.

‘Degene die sprong. Is hij dood?’

‘H-hoezo?’

‘Een poging tot zelfmoord door ophanging hoeft niet direct dodelijk te zijn,’ legde De Klerck haastig uit. ‘Als de val niet diep genoeg is... de nek niet breekt... kan de doodstrijd soms tot twintig minuten duren.’

De agent trok doodsbleek weg. Plots draaide hij zich om en holde de brug op. Zijn petje vloog de lucht in en belandde op de rijbaan. Klaver en De Klerck volgden.

Het was niet ver. De jonge agent sjonge al aan het koord. Het

gewicht dat eraan hing, was te zwaar. Een andere diender sprong hem bij.

De Klerck greep de leuning beet en loerde in de diepte. Vijf meter lager bungelde een man. Zijn haren wapperden in de wind, evenals de witte sjaal die uit de zwartwollen mantel hing. De volle snor kwam hem bekend voor. De hulp kwam rijkelijk te laat. Het hoofd hing in zo'n hoek dat de eigenaar van Green-DreamInvest onmogelijk nog in leven kon zijn.

De Klerck duwde zijn duimen in zijn oksels. De andere vingers omknelden zijn bovenarmen. In deze houding bezag hij het lichaam, dat de agenten behoedzaam op het brugdek hadden neergelegd. Bart Bovend'Eerdt had een blauwe, geplastificeerde waslijn gebruikt. Het koord sneed diep in zijn hals. Het gezicht was wat opgezwollen. De wollen mantel hing open. De wijnrode stropdas was verkreukeld, de anjer zag er verformfaaid uit. Aan de achterkant van het hoofd was een kalende plek zichtbaar, die eerst onder de gleufhoed verborgen had gezeten. De hoed was nergens te bekennen.

De Rotterdamse speurder probeerde het gebeuren te begrijpen. Hoe kon iemand het ene moment...

Het geklikklak van hoge hakken deed hem achterom kijken. Met de band van de zware cameratas over haar schouder kwam forensisch fotografe Jeanne Jonker naderbij. Ze was geen onknappe verschijning met het krullende kastanjebruine haar dat rond haar gezicht deinde. Ze was gekleed in een luchtig avondjurkje, te lichtig voor de tijd van het jaar.

Haar gezicht kleurde rood van opwinding.

'Het is me wat,' mopperde ze goedmoedig en met twinkelende ogen. 'Toen ze mij belden, was ik op een lustrumfeestje van de zeilclub. Als ik dit had geweten, had ik ander schoeisel en een wollen trui aangetrokken.'

'De cameratas had je wel bij je?'

Jeanne Jonker lachte.

'Altijd. In de kofferbak.'

Ze gebaarde naar het lijk.

'Wat is hier gebeurd? Een zelfmoordenaar?'

‘Daar lijkt het op. Een getuige zag het voor zijn ogen gebeuren.’

Jeanne Jonker klakte haar tong afkeurend.

‘Jullie hebben hem al opgehesen. Wat doe ik hier nu nog? Het heeft toch helemaal geen zin om hier foto’s te maken? Alles is veranderd.’

‘Schiet toch maar wat plaatjes. Voor de zekerheid. Eerst van hem, daarna van het stuk waslijn dat nog aan de reling vastzit.’

Mopperend ging Jeanne Jonker aan de slag.

Rechercheur De Klerck blikte in de richting van de brugopgang. De menigte toeschouwers week uiteen om een donkerblauwe mini door te laten. Het autootje kwam bij het afzetlint tot stilstand. Dokter Goldschmitz, de jonge schouwarts van de regionale politie-eenheid Rotterdam, kroop eruit.

Rechercheur De Klerck stapte met uitgestoken hand op hem toe. De arts beantwoordde de begroeting met een ferme handdruk. Hij leek met zijn olijfkleurige huid, gekromde neus en glanzend zwarte, achterovergekamde haren op een bekend filmacteur uit de jaren vijftig en zestig van de vorige eeuw.

Dokter Goldschmitz keek ernstig.

‘Een verhänging. Zelfmoord?’

De Klerck knikte.

‘Daar heeft het veel van weg.’

De arts zuchtte diep. Het klonk vermoeid.

‘Dan is dit de vijfde voor mij deze maand. En maart is nog maar net begonnen.’

Goldschmitz dook weer in zijn auto. Met zijn zwartleren dokters-tas kwam hij eruit. Hij gooide het portier dicht. Gezamenlijk stapten ze naar de plek waar het slachtoffer op het asfalt lag. De agenten en Klaver hadden schermen opgesteld die het lijk aan de onbeschaamde blikken van passerende automobilisten onttrokken.

De arts toverde een nieuw paar handschoenen van nitrilrubber uit zijn tas en trok ze voorzichtig aan.

‘Is al bekend wie het is?’

‘Bart Bovend’Eerdt.’

Door de manier waarop De Klerck de naam noemde, hield de schouwarts zijn hoofd scheef. Goldschmitz keek de Rotterdamse

speurder belangstellend aan.

‘Kende je hem?’

‘Sinds vanavond. Ik had hem op het hoofdbureau.’

De wenkbrauwen van de jonge schouwarts gingen omhoog.

‘Was hij verdachte in een strafonderzoek?’

De Klerck schudde zijn hoofd.

‘Nee, hij kwam vertellen dat een diefstal in zijn kantoor geen diefstal was. Hij eiste de vrijlating van de crimineel. Dat Bovend’Eerdts een uur later zelfmoord zou plegen, heb ik niet voorzien.’

‘Bizar,’ vond dokter Goldschmitz.

Hij hurkte naast de zakenman neer en begon een minutieus onderzoek. Met een lampje scheen hij in de ogen van de dode.

Jeanne Jonker kwam zich afmelden.

‘Ik heb gedaan wat je wilde,’ zei ze. ‘Morgen krijg je alles. Zo goed?’

Heupwiegend liep ze weg, haar jurkje vrolijk wapperend in de wind. De Klerck keek haar na tot ze in de menigte verdween. Hij wendde zich tot Klaver, die kwam aanlopen.

‘Ik wil dat je de beelden van de camera’s op de brug opvraagt. En praat met de getuige die het heeft zien gebeuren. Maar blijf hier tot alles is afgewikkeld. Als dokter Goldschmitz klaar is, ga ik naar de Parklaan. Het is vlakbij.’

‘De Parklaan?’

‘Daar woont de weduwe... van Bart Bovend’Eerdts.’

Ruben Klaver zette grote ogen op. Zijn blik schoot naar de dode.

‘Is hij het?’

De Klerck knikte.

‘Zo laat nog op bezoek?’ vroeg zijn collega.

‘Als alles donker is, ga ik morgen terug. Maar het zou me niet verbazen als ze op de thuiskomst van haar man wacht.’

Dokter Goldschmitz kwam lenig overeind. Hij stroopte de handschoenen af en borg ze in zijn tas op. Hij tastte in zijn jaszak en haalde een pakje kauwgom tevoorschijn. Hij trok een plakje eruit, dat hij bevrijdde uit de zilverkleurige folie. Met snelle bewegingen vouwde hij het verse plakje tot een kubusje en propde dat in zijn mond. Een fruitige geur begon zich te verspreiden.

Enkele ogenblikken stond de jonge arts vergenoegd en smakkend te kauwen.

‘Wat zijn je bevindingen?’ vroeg De Klerck.

Met de tong duwde dokter Goldschmitz de prop kauwgom in zijn wang.

‘De man is dood,’ begon hij met het belangrijkste. ‘De val heeft zijn nek gebroken. Een zogeheten *hangman’s fracture*, waarbij het ruggenmerg werd doorbroken. Hij raakte onmiddellijk verlamd, kon niet meer ademen en verloor in luttele seconden het bewustzijn. De diepe insnoering klemde de halsslagers volledig af. Hij stierf ten gevolge van zuurstoftekort in de hersenen.’

‘Een relatief snelle dood,’ concludeerde De Klerck.

‘Heeft iemand het zien gebeuren?’ vroeg de arts, weer smakkend.

De Klerck knikte.

‘Een getuige zag hem over de reling klauteren en springen.’

‘Stond iemand erbij?’

‘Nee.’

Goldschmitz knikte met een ernstig gezicht.

‘Dan is het een uitgemaakte zaak. Een vrijwillige, zelfgekozen dood. Ik denk niet dat sectie nodig zal zijn. We hoeven de nabestaanden niet onnodig daarmee te belasten.’

Met een korte groet liep dokter Goldschmitz weg.

De Klerck hield er geen goed gevoel aan over. Het was hem te gemakkelijk. Zelfmoord. Het ging er bij hem niet in dat iemand het ene moment hartstochtelijk verzocht om de vrijlating van een verdachte, om het andere moment zijn eigen dood tegemoet te springen. Het was... bizar... tegenstrijdig. Het geordende brein van De Klerck zocht een verklaring.

Maar wat kon hij meer van dokter Goldschmitz verwachten? De arts had gedaan waarvoor hij kwam. Had hij om een gerechtelijke sectie moeten verzoeken? Wat kon dat meer opleveren dan dat het dood door verhangning was? De zaak was, beschouwd vanuit het perspectief van dokter Goldschmitz, zo klaar als een klontje. Het zoveelste zelfmoordgeval in een maand. De vraag naar het motief behoorde niet tot zijn takenpakket.

Tal van vragen tolden door het hoofd van de Rotterdamse spurder. Had Bart Bovend’Eerdts zich werkelijk vrijwillig van het

leven beroofd? Kon hij de last van het leven niet meer aan? Of speelden er andere belangen mee? Wat was de verklaring voor deze drastische stap? Plotseling zakte De Klerck door de knieën en tastte in de zakken van de dode. In de rechterzak van het colbertje vond hij de bibliotheekpas. Waar hij eigenlijk naar zocht, vond hij niet. Er was geen afscheidsbriefje.

Diep in gedachten slenterde hij de brug af. In gedachten liep hij alles nog eens na. Er was iets wat hem eerder was ontgaan. Het was iets wat de jonge agent had gezegd. De ooggetuige had de zakenman op de reling zien klimmen. De zakenman. Hoe wist die getuige eigenlijk dat de man in de zwartwollen mantel een zakenman was?

Hij liep de statige Parklaan in. De woning van Bart Bovend'Eerdts bleek een imposant herenhuis waaruit een erker naar voren stak als een halve, veelhoekige toren van een middeleeuws kasteel. Langs het souterrain met getraliede raampjes liep een grauwe trap omhoog naar de donkerbruine toegangsdeur. Ondanks het late tijdstip brandde er licht achter de ramen van de erker. Vanuit het souterrain klonk het meelijwekkende gejam van een hond. Hadden honden een zesde zintuig? Voelde dit treurende dier aan dat zijn baasje nooit meer zou terugkeren? De Klerck schudde die gedachte van zich af. Bijgeloof.

Hij besteeg de treden. Het gelige licht van een straatlantaarn viel op een messing naamplaat met Drs. B.J.A. Bovend'Eerdts in gitzwarte letters. Opzij van de deur, stekend uit de gevel, hing een ouderwetse trekbel. De Klerck gaf er een ruk aan. Ver weg rinkelde een belletje.

Na enkele ogenblikken werd de deur geopend door een lange, statige vrouw. Ze droeg een stemmige, hooggesloten japon, met ter hoogte van haar hals een fraaie broche, gesneden uit ivoor. Het goudblonde haar was achterover gekamd en opgestoken in een knotje. Al bij de eerste ontmoeting, na de aangifte van inbraak, had hij haar rond de veertig geschat, mogelijk iets ouder. In een bleek gezicht schitterden helblauwe ogen. De trekken rond haar mond en neus waren hard, onvriendelijk.

Ze herkende hem niet onmiddellijk.

Rechercheur De Klerck stelde zichzelf voor. Haar gezicht klaarde op. Hij vroeg of hij binnen mocht komen.

‘Gaat het weer over die inbraak?’ informeerde Kiki Bovend’Eerd. ‘Mijn man is terug uit het buitenland. Als u hem wilt spreken, dan vindt u hem op kantoor.’

‘Zo laat nog?’

Het was net één uur geweest.

‘Hij werkt vaak tot zeer laat door.’

‘Ik kom voor u,’ zei hij en, gebarend naar de deuropening, voegde hij eraantoe: ‘Zullen we het binnen bespreken?’

Ze leidde hem door de hal naar een ruim, hoog vertrek. Een kroonluchter verspreidde een gezellige gloed. Eén wand werd in beslag genomen door een hoge kast vol boeken. In de erker stond een fraaie secretaire met daarop een schaakspel, bestaande uit grote ivoeren speelstukken. Het antieke spel moest een kapitaal waard zijn.

Meer ivoor ontwaarde De Klerck op de salontafel: een delicaat stuk snijwerk dat een krokodil voorstelde en een kunstig beeldje van een Oosterse visserman.

Kiki Bovend’Eerdts gebaarde uitnodigend naar vier comfortabele fauteuils. Zelf nam ze het voortouw. Haar zithouding was stijf, met de knieën tegen elkaar. Afwachtend en een tikkeltje nerveus keek ze hem aan.

Rechercheur De Klerck vroeg zich af waar hij zou beginnen. Als hij haar direct de onheilstijding bracht, kon ze wel eens lange tijd onaanspreekbaar zijn. Eerst wilde hij weten onder welke omstandigheden Bart Bovend’Eerdts van huis was gegaan.

‘We hebben vandaag een verdachte aangehouden,’ zei hij.

Kiki Bovend’Eerdts leek wat te ontspannen.

‘Is dat de man op de beelden?’ vroeg ze.

De Klerck knikte.

‘Dat denken we, al weigerde hij een verklaring af te leggen.’

‘Weigerde?’

Hij glimlachte. De vrouw kon goed luisteren.

‘Uw man is vanavond bij ons geweest, op het hoofdbureau. Hij eiste de vrijlating van de verdachte. Hij zei dat het een misverstand was. Is u daarvan iets bekend? Wat heeft hij tegen u gezegd?’

Kiki Bovend'Eerdts fronste haar wenkbrauwen.

'U overvalt me hiermee, meneer De Klerck. Dit is volkomen nieuw voor mij. Een misverstand? Welk misverstand dan?'

'Uw man beweerde dat de insluiting niets anders was dan de uitkomst van een weddenschap. Een weddenschap die hij sloot met een vriend. Wat weet u daarvan?'

Kiki Bovend'Eerdts gaf geen antwoord. Ze keek hem verward aan. 'Dit zegt u niets?' vroeg hij. 'Nee, daar was ik al bang voor. Uw man eiste vrijlating en drong daarbij zo aan, dat ik aan zijn verzoek gehoor gaf. Wat ik nu wil weten, is wat uw man tegen u heeft gezegd. Hij kwam terug van een zakenreis. Had u hem over de inbraak ingelicht toen hij nog weg was?'

'Ja, diezelfde dag nog.'

'Een maand geleden al?'

'Ja.'

'Wat zei hij?'

'Hij schrok, natuurlijk,' vertelde Kiki Bovend'Eerdts. 'Hij zei dat hij maatregelen zou nemen zodra hij terug was. Maar waarom stelt u mij deze vragen? Als u de antwoorden wilt weten, waarom spreekt u hierover niet nogmaals met mijn man? Hij kan elk moment thuiskomen. En anders kunt u hem bereiken op zijn kantoor aan de Eendrachtsweg.'

'Wanneer was hij terug?'

'Vanochtend vroeg,' zei de weduwe. 'Hij moest naar kantoor voor een afspraak. Hij zei dat het laat kon worden, dat ik niet op hoefde te blijven. Maar ik wacht altijd op hem.'

Rechercheur De Klerck slikte.

'Uw man is met onze verdachte vertrokken. Enige tijd later ontving ik het bericht dat iemand zich aan de Erasmusbrug had verhangen.'

Haar mond viel wat open, de ogen sperden zich wijd open.

'W-wie was het?'

'De officiële herkenning moet nog plaatsvinden, maar ik denk dat het uw man was.'

Kiki Bovend'Eerdts perste haar lippen op elkaar, vechtend tegen de tranen. Binnen enkele tellen had ze zichzelf hervonden. Hij bewonderde haar zelfbeheersing.

‘W-was het zelfmoord?’

‘Dat is de conclusie van de schouwarts. Hebt u het zien aankomen?’

Kiki Bovend’Eerdtschudde fel haar hoofd.

‘Hebt u redenen om te geloven dat uw echtgenoot tot deze wanhoopsdaad in staat was?’

Ze dacht even na.

‘Bart was de laatste tijd zichzelf niet meer, nog voor hij op reis ging. Er was iets gebeurd waardoor hij onder hoogspanning stond. Het ging niet goed met het bedrijf. Hij moest uiteindelijk iedereen ontslaan. Dat viel hem verschrikkelijk zwaar.’

De Klerck knikte begripvol.

‘Hoe lang was u met hem gehuwd?’

‘Nog maar drie jaar. Bart was eerder getrouwd geweest. Zijn eerste vrouw stierf aan een agressieve vorm van multiple sclerose. Uit dat huwelijk is Vera geboren.’ Een diepe zucht ontsnapte uit haar mond. ‘Acht jaar, en nu leven haar beide ouders al niet meer.’

‘Het is keihard.’

‘Is...’ begon Kiki Bovend’Eerdts aarzelend. ‘Is het nodig dat ik hem identificeer? Ik bedoel... Ik wil afscheid van Bart nemen. Weet u, vanochtend, voor hij vertrok... hij kustte me af zoals hij dat zelden doet. Ik stond er niet zo bij stil. Bart was nooit zo uitbundig. Maar nu... als ik terugdenk... was het misschien wel een soort afscheid.’

Haar ogen schoten vol tranen.

3.

De nieuwe dag was al in volle gang. Een vriendelijk zonnetje deed de golven op de Nieuwe Maas schitteren. Een binnenvaartschip, zwaar beladen met bergen zand, doorploegde het water. De zware boegwolf rolde aan op een vliegensvlugge watertaxi en tilde het bootje op en liet het onelegant neerkomen. De taxi voer onverstoort door.